

sosialurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin
Útgevandi:
Fyrirskur-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Norskur høgrasigur Whiskey og fosturtøka

HÓAST BORGARLIGI sigurin ikki gjørdist so stórusum væntað og vónað frá borgarligari síðu, er sigursrómurin frá hesum flokkum ófúrur. Tað eydnaðist nú hesum flokkum — Kristiliga Fólkaflokkinum, Høgra flokkinum, Genterflokkinum og Framburðsflokkinum at basa norska arbeiðaraflokkinum. Tað eydnaðist teimum at taka stjórnarvaldið frá Arbeiðaraflokkinum, sum hevur stjórnad Noregi gjøgnum truplu sjeitíárin.

VALSTRÍÐIÐ hevur verið hart. Arbeiðaraflokkurin fór ikki til val uppá tey mongu og gyltu lyftini. Hann fór til val uppá at varðveita tað, sum higartil er vunnið á sosiala økinum. Hann fór til val uppá at vilja framhaldandi veita norska fólkinum sosiala trygd, og tað, sum norski arbeiðaraflokkurin hevur megnað, sum fáur annar í norðanlondum — at hava allar hendur í vinnu. Arbeiðaraflokkurin vildi halda fram við hesum politikkinum.

MEN ALT hetta, við sosialari trygd, er nú vorðið »ómoderna«. Hin modernaði Høgraflokkurin var IN. Hann vildi lata oljuríkidømi yvir til privatar hendur til tess avgerðar og profittjagstran. Og við hjálp frá Framburðsflokkinum, hvørs stórsta mál var bíligari whiskey og ikki at gloyma hinum Kristiliga Fólkaflokkinum sum reklameraði við síni andstöðu móti fríari fosturtøku sum treyt fyri at styðja eina borgarliga norska stjórn.

NÚ ER ALT gloymt um whiskey og fosturtøku. Endamálið var at basa Arbeiðaraflokkinum og hetta eydnaðist hesaferð. Nú kunnu teir á borgarliga vøginum hálsfevnast um borgarliga alternativ.

EFTIR SITUR veljarin. Hann hevur sjálvur skuldina. Valrúsurin var eitt. Nú er bert gerðandisdagurin eftir. Vit loyva okkum at ivast í hvør man fáa stórstu gleðina av einum borgarligum politikki í grannalandi okkara. Tað fer neyvan at vera hin »meinigi« maðurin.

Opið bræv til Fuglafjarðar kirkjufólk og kirkjuráð

Latið kirkjuna fáa frið at standa

Trinngar grundgevingar fyri at kirkjan skal fáa frið at standa:

1. Hon bleiv bygt av gróti til tess, at hon skuldi standa til allar tíðir.
2. Um bert nokur ár er hon rikiliga stór.
3. Tað eru teir, sum bygdu kirkjuna og tey, sum nú standa sum limir av kirkjunni, sum eiga hana, og sum tí mugu hava tað seinasta orðið. Her hevur kirkjuráðið enn ikki gjørt sína skyldu at geva kirkjufólkinum at kvøðarætt í hesum máli.

Viðmerking til fyrstu grundgeving:

Mær kunnugt er tað bert ein kirkja í tí danska ríkinum, sum hevur havt eina slíka lagnu, og tað er Østermarie kirkja á Bornholm. Teir, ið tá ráddu fyri borgum hildu eisini: »at hon var ov litil, ov ring at sita í og ov ring til at umvæla«. Teir bygdu tí eina nýggja og vakra kirkju. Men eingin bleiv nakrantíð góður við hesa nýggju kirkju. Sum presturin á Bornholm tók til: »Tað var eins og hon misti sína sál. Kann væl vera, at tann nýggja kirkjan í Fuglafirði kemur fyrri somu lagnu.

Viðmerking til aðru grundgeving:

Tosar tú í dag við leiðandi menn í brøðrasamkomuni ella

við okkara egnu prestar, so eru teir allir á einum máli um, at vit nú eru í eini tíðarbroyting — ja vit mestsum sita í vend, nú fjarsýner við at koma í hvørt heim. Tað er bert ein prestur, sum ikki vil vera við, at so er, og tað er Fuglafjarðarprestur. Hetta sigur ikki so lítið um sjálfvan mannin.

Tey 5 árinu eg var í Rotterdam, gleddi tað meg at kunna vísa á, at har — eins og í Føroyum — gekk fólk í kirkju og har vóru kirkjurnar javnan fullar. Men hygg í dag; har fyrr sótu 6–800 sita í dag 60–80, og tó er kirkjan tann sama og presturin við. Vit kunnu vera fullvis í tí, at hetta vantar okkum — tíðanverri.

Fyri gott 100 árum síðan vóru allar kirkjur her í Keypmannahavn alt ov litlar, kortini fingur tær allar loyvi til at standa í frið. Tær nýggju kirkjurnar blivu allar bygdar í teimum nýggju býlingunum. Set tað nýggju kirkjuna á tann nýggja býlingin, ið ætlaður er úti á Kambsdali.

Viðmerking til triðju grundgeving:

Vert er at minnst, hvat ið hendi við kirkjunni í Tjørnuvík. Hetta var í tí tíð, tá orðið demokrati — ið merkir fólkarræði — var ókent millum manna. Tá funnu Prütz

próstur og Per í Nesinum sýslumaður og kanska aðrir uppá at taka kirkjuna í Tjørnuvík niður og flyta hana til Saksunar, uttan at taka fólkíð við upp á ráð. At tjørnuvíkskingar vóru illa við at teir skuldu missa teirra gomlu kirkju, sjálvt um teir nokk høvdu fingið lyfti um eina nýggja, prógvar henda søga: Tá ein avbygdamaður sær, at kirkjan er horvin, spyr hann bilsin ein tjørnuvíksking, hvar kirkja teirra er blivin av, fekk hann hetta svar: »Sýr tú Per, og Prytz og fanan. Tað eru teir triggir í felagsskapi, sum hava flutt hana!

Vit liva í eini aðrari tíð í dag, har fólkíð í øllum avgerandi spurningum hevur tað seinasta orðið, tá tað stendur sum eigari. Um tú t.d. vil biðja tær eitt gerði, so mást tú fara til allar ognarnar fyrri at fáa teirra skriftliga vátan, aðrenn tú kanst fara at velja, og so er eisini í hesum kirkjumáli. At tað er kirkjufólkíð, sum stendur sum eigari kann prógvast við at vísa til tað svar, sum amtmaður og próstur fingur frá kancellinum, tá teir høvdu spurt, um tað var kongur ella kirkjufólkíð, sum var eigari av teimum føroysku kirkjunum, tá fingur teir hetta svar frá 5. okt. 1839: »...at de ikke kunne anses som Kongens Ejendom, men at det efter

Forordning af 13. August 1790 påhviler Menighederne at holde dem vedlige».

Fyri at søgan í Tjørnuvík ikki skal endurtaka seg, má kirkjufólkíð í Fuglafirði yvirfyri okkum, ið vilja varðveita kirkjuna og yvirfyri komandi ættum skaffa okkum skriftligt prógv fyri, at teir hava ein meiráluta, sum vil ganga við til at taka gomlu kirkju okkara niður. Hetta er manngongdin í dag.

Verður hetta ikki gjørt, má málið inn fyrri rættin sum skjótast.

P.S. Tað kann í ongum føri verða tey, sum vilja varðveita hana við innsavnan av undirskriftum, sum skulu prógva fyri komandi tíðum, um kirkjuráðið er á beinari leið.

Kenni eg fugliríðingarrætt, so rokni eg við at teir treyðugt geva øðrum skriftligt loyvi til at bróta tað hús niður, sum teirra egnu forfedrar við so stórum stríði og strevi vildu byggja úr gróti til tess, at tað skuldi fáa frið at standa sum kirkja. Gudi til heiðurs og eru so leingi sum flóðir og fjarar.

Við vón um samuliga loysn og við heilsan.

Petur Andrew Petersen
prestur
Keypmannahavn

Hatta kanst tú ikki meina, Finnboi!

Havi beint nú lisið sjónarmiðini hjá Finnboiga Isaksen um føroysku pressuna (Sosialurin nr. 63, 26. august 1981).

Helt annars, Finnboi var skilgæður. Men er nakað skil í tí at siga, at Útvarpið er tann stovnur innan føroysku pressuna,

sum røkir sína uppgávu best? Tað meinir Finnboi.

Antin lesur Finnboi Isaksen ikki føroysku blóðini ella hoyrir hann ikki føroyska útvarpið. Ger hann bæði, so hevur hann ivaleyst eisini lagt til merkis, at meira enn helv-

tin av innanoyggja tíðindunum í Útvarpinum longu hava staðið í onkrum av blóðunum. Antin sama dag, dagin fyrri, viku ella mánað frammanundan. Finnboi endar grein sína eitt sindur varisliga (kanska ivast hann kortini) við hesum orðum:

»Kanska kann sigast, at útvarpið er tann parturin av føroysku pressuni, sum er »nærum nóg góður«.

Ja, go'morin, Finnboi. Hatta kanst tú ikki meina!!!

Hogni Djurhuus
bládmáður

Óli B. skuldi fingið havragreyt

Vit vóru fleiri, sum lurtadu eftir lögtingsmonnunum, men her er tað serliga Óli Breckmann, sum vit fingur kvalma av at lurtu eftir.

Hann og hansara líkar skuldu verið lagdir niður og bundir. Kann ikki onkur gera tað, og so sagt okkum pensionistum frá — teimum pensionistum,

sum ikki eru pleygupensionistar, so kundi onkur av okkum pleyga hann. Hann skuldi ikki doyð í hungri, men kosturin skuldi verið havragreytur

»tre gange daglig«. Ikki vatndeyvur, men við grovum salti!

Heilsan

ein pensionistur

Løgmansrøðan

Teir flestu eru á einum máli um, at røðan segði púrt einki. Eg haldi tað sama.

Tað varð sagt, at gamla landsstýrið hevði lagt í nýggju føroysku skútuna eina milliard krónur. Í fjør gav hon eina milliard krónur av sær og man helst fara at gera tað sama í ár.

Teir, ið seta í skip, siga,

at selja teir fyrri tað, sum skipið kostar fyrsta árið, so eru teir undanslopnir.

Tað eydnaðist hjá okkum í fjør og helst aftur í ár eisini, so rætt mundi vera atbið. Bara teir nýggju bera seg líka rætt at.

J.L.

heldur tú ikki

sosialin